

Література

1. Давидова Н. О. Місце освітнього права в правовій системі України / Н. О. Давидова // Проблеми та перспективи управління сучасною столичною школою: [матеріали регіональної науково-практичної конференції, м. Київ, 28 січня 2014 р.]. – К., 2014. – С. 22-27.

2. Кучина К. Удосконалення сучасної освітньої політики в Україні як умова функціонування системи освіти / К. Кучина // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. – 2014. – № 2 (13). – С. 331-338.

УДК 341.824:338.47 (043.2)

Бігус О.І., студентка,
Навчально-науковий Інститут економіки та менеджменту,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В.О., к.п.н., доцент

ВЗАЄМОДІЯ ПРАВА ТА СОЦІАЛЬНИХ ЯВИЩ

Взаємодія права з такими суспільними явищами, як економіка, політика, мораль є очевидним, оскільки це закладено у самій його природі, адже історія виникнення держави і права зумовлена поділом первіснообщинного суспільства на соціальні групи, тобто соціально-економічним фактором. В кожній країні право і держава виникали в історичному та часовому контексті одночасно, прямо залежно одне від одного з урахуванням комплексу специфічних факторів – внутрішніх й зовнішніх соціально-економічних й політичних причин та потребою у регулюванні взаємовідносин і суперечностей. Задовільняти цю потребу призначене право.

Знання зв'язків права з суспільними явищами «мають бути складовою частиною світоглядних уявлень кожної людини, становлять теоретико-методологічний фундамент вироблення й використання вмінь та навичок практичної юридичної діяльності», зазначив академік доктор юридичних наук Рабінович П.М [1].

Економічний розвиток держави визначає, яким повинно бути право, і спонукає його забезпечити важелі оцінювання, управління та регулювання складових цього явища: тривалість робочого часу, розмір заробітної плати і пенсій, соціальних виплат, оподаткування, наповнення і використання фондів, тощо. І відповідно правовому зворотному зв'язку забезпечує економіку своєю нормативною базою.

Держава реалізує свою політику завдяки загальносоціальним функціям права: гуманістичній – захищає права і свободи людини; організаторській – регулює правовідносини між різними суб'єктами суспільного життя; управлінській – керує суспільними відносинами;

комунікативній – інформує громадян і організації; орієнтаційній – вказує на законні засоби задоволення потреб; оцінювальній – визначає правомірність діяльності; ідеологічній (виховній) – формує погляди суб'єктів свої права та обов'язки; пізнавальній (гносеологічній) – оцінює рівень розвитку суспільства.

Взаємодія права й політики визначається тим, що правові норми виходять від самої держави, яка є політичною організацією суспільства, тому будь-які інтереси і потреби людей, перед тим як стати правом, повинні бути визнані державною політикою [2, с. 247]. Тобто політика формує зміст права, а право забезпечує дієвість політики.

Мораль як соціальне явище є показником суспільної свідомості, тобто розмежувачем добра і зла у свідомості людей. Право і мораль являються соціальними засадами, які регулюють поведінку людини, визначають межі її свободи і впливають на розвиток суспільства. Їх фундаментальними рушійними силами є справедливість як найвищий моральний принцип та дисципліна як основа усіх сфер життєдіяльності суспільства.

Справедливість є складним явищем. Насамперед справедливість – це почуття. Воно показує реальне становище людини в суспільстві і «спонукає людей не тільки до з'ясування й аналізу соціальної ситуації, але, якщо буде потреба, – до дій, які спрямовані на її зміну» [3].

Іноді справедливість ототожнюють з рівністю (зрівнювальна функція справедливості), нерівність кількісного розподілу вважають несправедливістю. Раціоналізація справедливості – попереднє обговорення умов розподілу – хоч і спотворює початкове її значення, є правовим регулюванням справедливості.

Існує відплатна функція справедливості, тобто компенсаційна, що проявляється в суспільстві як результат його попередніх дій і здійснюється через морально – психологічний та правовий вплив. Тобто право – це нормативно закріплена справедливість, яка втілюється у формах правосвідомості (моральне скерування поведінки людини в правові межі), правових норм (матеріальне фіксування правових меж у законах та нормативних актах) та правовідносинах (соціальна взаємодія, в правових межах). «Закони діють ефективно, якщо вони відповідають принципу справедливості» [3].

Важливим соціально-правовим моральним явищем є дисципліна, яка являється проявом правосвідомості, оскільки цей «складний комплекс соціально – психологічних якостей особистості» є «моральними відносинами, що забезпечують порядок поведінки людей» [4] і передбачає своєчасне і належне виконання прав та обов'язків у всіх сферах – соціальній, трудовій, громадянській, правовій. Її складовими елементами є звичаї, правила, обов'язки та етика поведінки. Від свідомої дисциплінованості, тобто правосвідомості кожного суб'єкта залежить суспільна ситуація у діяльності держави. Кожен громадянин, як маленька

деталь великої державної машини, приймає участь у її русі і розвитку. Якщо його дії є дисципліновано направлені згідно встановлених норм, машина злагоджено рухається вперед.

Отже, право тісно взаємопов'язане з соціальними явищами. Найсуттєвіші його зв'язки з економікою, політикою та мораллю. Тому для ефективного формування та функціонування правової держави необхідно розвивати вищеперераховані сфери та дотримуватися моральних принципів справедливості та дисципліни на всіх рівнях особистої та суспільної діяльності.

Література

1. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: підруч. / П. М. Рабінович [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uristinfo.net/2010-12-16-20-00-40/32-pmrabinovich-osnovi-zag-teorii-prava-ta-derzhavi/641-zmist.html>

2. Кравчук М. В. Теорія держави і права. Проблеми теорії держави і права / М. Кравчук. – Тернопіль: Карт-бланш, 2012. – 247 с.

3. Федіна Н. В. Форми та види справедливості як соціального явища / Н. Федіна // Південноукраїнський правничий часопис. – 2012. – С. 84-86.

4. Мозолюк-Боднар Л. М. Поняття та сутність дисципліни як соціально-правового явища / Л. Мозолюк-Боднар // Університетські наукові записки. – 2011. – № 2. – С. 216-221.

УДК 371.212.5:32(477) (043.2)

Бойко О. О., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Пильгун Н. В., к.ю.н. доцент

РОЛЬ МОЛОДІ В ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ УКРАЇНИ

У всьому світі молодь вважається окремою соціальною категорією зі своїми специфічними інтересами, проблемами і потребами, від яких залежить майбутнє країни. Вона найбільш активна і радикальна частина суспільства і це не тільки соціально-вікова група населення, але це об'єкт національно-державних інтересів, оскільки є стратегічним ресурсом розвитку країни. Неможливо точно визначити вікові межі даної групи: під визначення «молодь» потрапляють підлітки у віці 17-23 років, які вже отримали освіту, або працюючі люди до 35 років [1, с. 2].

За останнє десятиліття на пострадянському просторі стався ряд так званих «кольорових» революцій, які продемонстрували величезний потенціал використання організованої молоді в політичних цілях, оскільки саме молодіжним організаціям приписується роль зачинателів